



## Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (wielka izba)

z dnia 4 września 2014 r. \*

Skarga o stwierdzenie nieważności — Działanie zewnętrzne Unii Europejskiej —  
Umowy międzynarodowe — Ochrona praw pokrewnych organizacji nadawczych —  
Negocjacje dotyczące konwencji Rady Europy — Decyzja Rady i przedstawicieli rządów państw  
członkowskich upoważniająca do wspólnego udziału w negocjacjach Unii i jej państw członkowskich —  
Artykuł 3 ust. 2 TFUE — Wyłączna kompetencja zewnętrzna Unii

W sprawie C-114/12

mającej za przedmiot skargę o stwierdzenie nieważności na podstawie art. 263 TFUE, wniesioną w dniu  
1 marca 2012 r.,

**Komisja Europejska**, reprezentowana przez F. Castilla de la Torre, P. Hetscha oraz L. Gussetiego  
oraz przez J. Samnaddę, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń  
w Luksemburgu,

strona skarżąca,

popierana przez:

**Parlament Europejski**, reprezentowany przez R. Passosa oraz D. Warina, działających w charakterze  
pełnomocników,

interwenient,

przeciwko

**Radzie Unii Europejskiej**, reprezentowanej przez H. Legała, J.P. Hixa, F. Florinda Gijóna oraz przez  
M. Bałtę, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

popieranej przez:

**Republikę Czeską**, reprezentowaną przez M. Smolka, E. Ruffera, D. Hadrouška oraz przez J. Královą,  
działających w charakterze pełnomocników,

**Republikę Federalną Niemiec**, reprezentowaną przez T. Henzego, B. Beutlera oraz N. Grafa  
Vitzthuma, działających w charakterze pełnomocników,

**Królestwo Niderlandów**, reprezentowane przez C. Wissels oraz J. Langerę, działających w charakterze  
pełnomocników,

\* Język postępowania: angielski.

**Rzeczpospolitą Polską**, reprezentowaną początkowo przez M. Szpunara, B. Majczyń, M. Drwięckiego oraz E. Gromnicką, następnie przez troje ostatnich, działających w charakterze pełnomocników,

**Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej**, reprezentowane przez C. Murrell, działającą w charakterze pełnomocnika, wspieraną przez R. Palmera, barrister,

interwenienci,

TRYBUNAŁ (wielka izba),

w składzie: V. Skouris, prezes, K. Lenaerts (sprawozdawca), wiceprezes, R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič, L. Bay Larsen, E. Juhász, A. Borg Barthet, C.G. Fernlund i J.L. da Cruz Vilaça, prezesi izb, A. Rosas, J. Malenovský, A. Prechal, E. Jarašiūnas, C. Vajda i S. Rodin, sędziowie,

rzecznik generalny: E. Sharpston,

sekretarz: C. Strömholm, administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 24 września 2013 r.,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 3 kwietnia 2014 r.,

wyduje następujący

### Wyrok

- 1 W swojej skardze Komisja Europejska domaga się stwierdzenia nieważności decyzji Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie z dnia 19 grudnia 2011 r. w sprawie uczestnictwa Unii Europejskiej i jej państw członkowskich w negocjacjach dotyczących Konwencji Rady Europy o ochronie praw organizacji nadawczych (zwanej dalej „zaskarżoną decyzją”).

### Ramy prawne

#### *Prawo międzynarodowe*

- 2 Międzynarodowa konwencja o ochronie wykonawców, producentów fonogramów oraz organizacji nadawczych, sporządzona w Rzymie dnia 26 października 1961 r. (zwana dalej „konwencją rzymską”) w art. 13 wprowadziła, po raz pierwszy na szczeblu międzynarodowym, prawa pokrewne prawom autorskim dla organizacji nadawczych w odniesieniu do utrwalania ich emisji. Konwencja ta, której Unia Europejska nie jest stroną, ustanowiła również w art. 1 zasadę, powtarzaną w późniejszych konwencjach, zgodnie z którą ochrona udzielona posiadaczom takich praw nie powinna powodować uszczerbku dla prawa przysługującego autorowi w stosunku do utworu transmitowanego w ramach emisji, nagranej przez producentów płyt lub wykonanej przez artystów wykonawców.
- 3 Porozumienie w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej, zamieszczone w załączniku 1C do Porozumienia ustanawiającego Światową Organizację Handlu (WTO), podpisane w Marrakeszu dnia 15 kwietnia 1994 r. i zatwierdzone decyzją Rady 94/800/WE z dnia 22 grudnia 1994 r. dotyczącą zawarcia w imieniu Wspólnoty Europejskiej, w dziedzinach wchodzących w zakres jej kompetencji, porozumień będących wynikiem negocjacji wielostronnych w ramach Rundy Urugwajskiej (1986–1994) (Dz.U. L 336, s. 1 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 11, t. 21, s. 80) w art. 14 ust. 3, 5 i 6 również reguluje prawa pokrewne organizacji nadawczych. Podobnie jak konwencja rzymska dotyczy wyłącznie nadawania klasycznego drogą bezprzewodową.

- 4 Natomiast Traktat Światowej Organizacji Własności Intelektualnej (zwanej dalej „WIPO”) o prawie autorskim oraz Traktat WIPO o artystycznych wykonaniach i fonogramach, przyjęte w Genewie w dniu 20 grudnia 1996 r. i zatwierdzone w imieniu Wspólnoty Europejskiej decyzją Rady 2000/278/WE z dnia 16 marca 2000 r. (Dz.U. L 89, s. 6 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 11, t. 33, s. 208), wzmacniają, w kontekście nowych technologii cyfrowych, prawa autorów, producentów fonogramów oraz artystów wykonawców, z pominięciem organizacji nadawczych.

### *Prawo Unii*

Dyrektywa 92/100/EWG, skodyfikowana dyrektywą 2006/115/WE

- 5 Dyrektywa Rady 92/100/EWG z dnia 19 listopada 1992 r. w sprawie prawa najmu i użyczenia oraz niektórych praw pokrewnych prawu autorskiemu w zakresie własności intelektualnej (Dz.U. L 346, s. 61) po raz pierwszy w prawie Unii uregulowała prawa pokrewne organizacji nadawczych. Dyrektywa ta została skodyfikowana i uchylona dyrektywą 2006/115/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie prawa najmu i użyczenia oraz niektórych praw pokrewnych prawu autorskiemu w zakresie własności intelektualnej (Dz.U. L 376 s. 28).

- 6 Artykuł 7 dyrektywy 2006/115, zatytułowany „Prawo utrwalania”, w ust. 2 i 3 stanowi:

„2. Państwa członkowskie ustanawiają na rzecz organizacji nadawczych wyłączne prawo zezwalania lub zakazywania utrwalania ich emisji, niezależnie od tego, czy chodzi o programy przekazywane bezprzewodowo czy przewodowo, włączając przekaz kablowy lub satelitarny.

3. Dystrybutorowi kablowemu rozpowszechniającemu jedynie programy innych organizacji nadawczych nie przysługuje prawo przewidziane w ust. 2”.

- 7 Artykuł 8 rzeczonyj dyrektywy, zamieszczony pod tytułem „Nadawanie i odtwarzanie publiczne”, w ust. 3 przewiduje:

„Państwa członkowskie ustanawiają na rzecz organizacji nadawczych wyłączne prawo zezwalania lub zakazywania bezprzewodowego retransmitowania jej programów oraz publicznego odtwarzania jej programów, jeśli to odtwarzanie następuje w miejscach dostępnych publicznie za opłatą wstępu”.

- 8 Artykuł 9 tej dyrektywy, zatytułowany „Prawo rozpowszechniania”, stanowi:

„1. Państwa członkowskie ustanawiają wyłączne prawo udostępniania przedmiotów ochrony określonych w lit. a)–d) i ich kopii w drodze sprzedaży lub w inny sposób (zwane dalej »prawem rozpowszechniania«) na rzecz:

[...]

d) organizacji nadawczych w stosunku do utrwań ich programów określonych w art. 7 ust. 2.

2. Prawo rozpowszechniania w obrębie Wspólnoty w odniesieniu do przedmiotów ochrony określonych w ust. 1 wygasa po pierwszej sprzedaży przedmiotu w obrębie Wspólnoty przez właściciela praw lub za jego zgodą.

3. Prawo rozpowszechniania nie narusza przepisów szczególnych rozdziału I, w szczególności art. 1 ust. 2.

4. Prawo rozpowszechniania może być przeniesione, cedowane oraz może stanowić przedmiot umów licencyjnych”.

- 9 Artykuł 10 dyrektywy 2006/115 określa przypadki, w których państwa członkowskie mogą ustanowić ograniczenia tych poszczególnych praw.
- 10 Zgodnie z art. 12 rzeczony dyrektywy „[o]chrona praw pokrewnych prawu autorskiemu zgodnie z niniejszą dyrektywą nie dotyczy i nie narusza w żaden sposób ochrony prawa autorskiego”.

#### Dyrektywa 93/83/EWG

- 11 Prawa pokrewne organizacji nadawczych są również uregulowane w dyrektywie Rady 93/83/EWG z dnia 27 września 1993 r. w sprawie koordynacji niektórych zasad dotyczących prawa autorskiego oraz praw pokrewnych stosowanych w odniesieniu do przekazu satelitarnego oraz retransmisji drogą kablową (Dz.U. L 248, s. 15).
- 12 Artykuł 1 rzeczony dyrektywy, zatytułowany „Definicje”, w ust. 2 lit. a) stanowi:
- „Do celów niniejszej dyrektywy »publiczny przekaz satelitarny« oznacza działanie, w wyniku którego sygnały będące nośnikami programu przeznaczonego do odbioru publicznego, pod kontrolą organizacji radiowej i telewizyjnej i na jej odpowiedzialność, wprowadzane są do zamkniętego łańcucha przekazu, prowadzącego do satelity i z powrotem na Ziemię”.
- 13 W zakresie ochrony praw pokrewnych organizacji nadawczych art. 4 ust. 1 tej samej dyrektywy odsyła, do celów publicznego przekazu satelitarnego, do właściwych przepisów dyrektywy 92/100, w późniejszym czasie skodyfikowanej i uchylonej dyrektywą 2006/115. W art. 4 ust. 2 sprecyzowano, że użyte w dyrektywie 92/100 wyrażenie „nadawanie drogą bezprzewodową” obejmuje również publiczny przekaz satelitarny.
- 14 Artykuł 5 dyrektywy 93/83 stanowi, że „[o]chrona praw pokrewnych na mocy niniejszej dyrektywy w żaden sposób nie narusza ochrony praw autorskich ani nie wpływa na nią”.

#### Dyrektywa 2001/29/WE

- 15 Również dyrektywa 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym (Dz.U. L 167, s. 10) reguluje prawa pokrewne organizacji nadawczych.
- 16 Artykuł 2 tej dyrektywy, zatytułowany „Prawo do zwielokrotniania utworu”, stanowi:
- „Państwa członkowskie przewidują wyłączne prawo do zezwalania lub zabraniań bezpośredniego lub pośredniego, tymczasowego lub stałego zwielokrotniania utworu, przy wykorzystaniu wszelkich środków i w jakiegokolwiek formie, w całości lub częściowo:
- [...]
- e) dla organizacji tych i telewizyjnych – w odniesieniu do utrwań ich programów, niezależnie od tego, czy te programy transmitowane są przewodowo lub bezprzewodowo, włączając drogę kablową lub satelitarną”.

17 Artykuł 3 rzeczony dyrektywy, zatytułowany „Prawo do publicznego udostępniania utworów i prawo podawania do publicznej wiadomości innych przedmiotów objętych ochroną”, stanowi:

„1. Państwa członkowskie powinny zapewnić autorom wyłączne prawo do zezwalania lub zabrania na jakiegokolwiek publiczne udostępnianie ich utworów, drogą przewodową lub bezprzewodową, włączając podawanie do publicznej wiadomości ich utworów w taki sposób, że osoby postronne mają do nich dostęp w wybranym przez siebie miejscu i czasie.

2. Państwa członkowskie powinny przewidzieć wyłączne prawo do zezwalania lub zabrania na jakiegokolwiek podawanie do publicznej wiadomości utworów, drogą przewodową lub bezprzewodową, w taki sposób, że osoby postronne mają do nich dostęp w wybranym przez siebie miejscu i czasie:

[...]

d) organizacjom nadawczym – w odniesieniu do utrwań ich programów, niezależnie od tego, czy programy te transmitowane są przewodowo czy bezprzewodowo, włączając drogę kablową lub satelitarną.

3. Czynności publicznego udostępniania utworów i podawania do publicznej wiadomości określone w niniejszym artykule, [nie] powodują wyczerpania praw określonych w ust. 1 i 2”.

18 W art. 5 tej samej dyrektywy sprecyzowano przypadki, w których państwa członkowskie mogą przewidzieć wyjątki lub ograniczenia w odniesieniu do prawa do zwielokrotniania.

19 Artykuł 6 dyrektywy 2001/29 reguluje „[o]bowiązki w odniesieniu do środków technologicznych”.

20 Artykuł 7 rzeczony dyrektywy reguluje „[o]bowiązki dotyczące informacji o zarządzaniu prawami”.

21 Artykuł 8 tej samej dyrektywy, zatytułowany „Sankcje i środki naprawcze”, stanowi:

„1. Państwa członkowskie przewidują stosowne sankcje i środki naprawcze w przypadku naruszenia praw i obowiązków wymienionych w niniejszej dyrektywie i podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich realizacji. Sankcje te są skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające.

2. Każde państwo członkowskie podejmuje niezbędne środki w celu zapewnienia, aby podmiot praw autorskich, którego interesy zostaną naruszone przez czynności dokonane na jego terytorium, mógł wytoczyć powództwo o odszkodowanie i/lub wnioskować o wydanie nakazu i w miarę potrzeby, domagać się przepadku naruszonych dóbr, jak również urządzeń, produktów lub części składowych określonych w art. 6 ust. 2.

3. Państwa członkowskie zapewnią, aby podmioty praw autorskich mogły wnioskować o wydanie nakazu przeciwko pośrednikom, których usługi są wykorzystywane przez stronę trzecią w celu naruszenia praw autorskich lub pokrewnych”.

Dyrektywa 2004/48/WE

22 Dyrektywa 2004/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej (Dz.U. L 157, s. 45 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 17, t. 2, s. 32) stanowi w art. 1, że dotyczy ona „środków, procedur i środków naprawczych, niezbędnych do realizacji praw własności intelektualnej”.

- 23 Zgodnie z art. 2 ust. 3 lit. c) tej dyrektywy nie wpływa ona na „wszelkie przepisy krajowe w państwach członkowskich, odnoszące się do postępowania karnego lub kar za naruszanie praw własności intelektualnej”.

Dyrektywa 2006/116/WE

- 24 Dyrektywa 2006/116/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie czasu ochrony prawa autorskiego i niektórych praw pokrewnych (Dz.U. L 372, s. 12), która skodyfikowała i uchyliła dyrektywę Rady 93/98/EWG z dnia 29 października 1993 r. w sprawie harmonizacji czasu ochrony prawa autorskiego i niektórych praw pokrewnych (Dz.U. L 290, s. 9 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 17, t. 1, s. 141), w art. 3 ust. 4 stanowi:

„Prawa organizacji radiowych i telewizyjnych wygasają po okresie 50 lat, licząc od dnia pierwszego nadania programu, niezależnie od tego, czy te programy transmitowane są przewodowo lub bezprzewodowo, włączając drogę kablową lub satelitarną”.

### **Okoliczności powstania sporu**

*Negocjacje dotyczące Konwencji Rady Europy o ochronie praw organizacji nadawczych*

- 25 W dniu 11 września 2002 r. Rada Europy przyjęła zalecenie Rec(2002)7 w sprawie wzmocnienia ochrony praw pokrewnych organizacji nadawczych (zwane dalej „zaleceniem z 2002 r.”).
- 26 Decyzją z dnia 20 lutego 2008 r. Komitet Ministrów Rady Europy zlecił Komitetowi Sterującemu ds. Mediów i Nowych Usług Komunikacyjnych przeprowadzenie oceny możliwości wzmocnienia wskazanych praw. W dniu 25 września 2008 r. grupa inwentaryzacyjna ad hoc do spraw ochrony praw pokrewnych organizacji nadawczych sporządziła memorandum w sprawie ewentualnej konwencji Rady Europy dotyczącej tej ochrony (zwane dalej „memorandum z 2008 r.”).
- 27 Rzeczone memorandum zawiera załącznik zatytułowany „Wykaz zagadnień, których analiza będzie możliwa przy opracowywaniu nowego instrumentu prawnego” o następującej treści:

#### „I. Postanowienia wstępne i ogólne

- Związek z innymi konwencjami i traktatami
  - Zobowiązania istniejące
  - Zobowiązania przyszłe
- Związek z prawami autorskimi do nadań lub prawami pokrewnymi do nadań
- Definicje
- Łączniki
- Traktowanie narodowe

#### II. Zakres ochrony

- Prawo utrwalania



- Prawo do zwielokrotniania
- Prawo do retransmitowania
- Prawo podawania do wiadomości
- Prawo do publicznego udostępniania
- Prawo rozpowszechniania
- Ochrona sygnału będącego nośnikiem programu przed emisją
- Ograniczenia i wyjątki
- Okres ochrony
- Obowiązki w odniesieniu do środków technologicznych
- Obowiązki dotyczące informacji o zarządzaniu prawami
- Przestrzeganie praw

### III. Przepisy końcowe”.

- 28 W świetle memorandum z 2008 r. Komitet Sterujący ds. Mediów i Nowych Usług Komunikacyjnych postanowił w dniu 27 maja 2009 r. zatwierdzić mandat grupy konsultacyjnej ad hoc do spraw ochrony praw pokrewnych organizacji nadawczych, a następnie, na spotkaniu, które odbyło się w dniach 20–23 października 2009 r., postanowił kontynuować prace nad konwencją Rady Europy dotyczącą tej ochrony.
- 29 Przed utworzeniem tej grupy miało miejsce, w dniach 28 i 29 stycznia 2010 r., spotkanie konsultacyjne mające na celu przygotowanie przyszłych prac tej grupy. W wyniku tego spotkania zostało sporządzone sprawozdanie (zwane dalej „sprawozdaniem z 2010 r.”)

### *Zaskarżona decyzja*

- 30 W dniu 9 lutego 2011 r. Komisja przedłożyła Radzie Unii Europejskiej zalecenie w sprawie decyzji Rady upoważniającej Komisję do prowadzenia negocjacji w sprawie przyszłej konwencji Rady Europy w przedmiocie ochrony praw pokrewnych organizacji nadawczych.
- 31 W dniu 19 grudnia 2011 r. Rada i przedstawiciele państw członkowskich zebranych w Radzie przyjęli zaskarżoną decyzję, która została notyfikowana Komisji w dniu 21 grudnia 2011 r.
- 32 Zaskarżona decyzja stwierdza, co następuje:

„Rada [...] i przedstawiciele rządów państw członkowskich zebranych w Radzie, uwzględniając [traktat FUE], w szczególności jego art. 218 ust. 3 i 4, uwzględniając zalecenie Komisji [...],

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Należy upoważnić Komisję do uczestnictwa, w imieniu Unii w negocjacjach dotyczących konwencji Rady Europy w sprawie ochrony praw organizacji nadawczych, w odniesieniu do kwestii podlegających kompetencji Unii, w zakresie których Unia przyjęła przepisy.
- (2) Państwa członkowskie powinny uczestniczyć we własnym imieniu w tych negocjacjach w zakresie w jakim kwestie poruszane w ramach negocjacji należą do ich kompetencji. W celu zapewnienia jednolitej zewnętrznej reprezentacji Unii, państwa członkowskie i Komisja powinny ściśle współpracować podczas negocjacji,

przyjmują niniejszą decyzję:

#### *Artykuł 1*

1. Komisja zostaje niniejszą decyzją upoważniona do uczestnictwa w negocjacjach dotyczących przyjęcia konwencji Rady Europy w sprawie ochrony praw organizacji nadawczych i do poprowadzenia tych negocjacji w imieniu Unii w odniesieniu do kwestii, które podlegają kompetencji Unii i w przypadku których Unia przyjęła odpowiednie przepisy, w porozumieniu z Grupą Roboczą ds. Własności Intelektualnej (prawo autorskie) (zwanej dalej »specjalnym komitetem«).
2. Komisja prowadzi przedmiotowe negocjacje zgodnie z wytycznymi negocjacyjnymi przedstawionymi w załączniku do niniejszej decyzji lub zgodnie ze stanowiskami Unii przyjętymi specjalnie na potrzeby tych negocjacji w ramach specjalnego komitetu.
3. Prezydencja w pełni uczestniczy w negocjacjach dotyczących kwestii, które podlegają kompetencji państw członkowskich, i prowadzi je w imieniu państw członkowskich na podstawie wcześniej uzgodnionego wspólnego stanowiska. W przypadku gdy uzgodnienie takiego wspólnego stanowiska okaże się niemożliwe, państwa członkowskie mają prawo indywidualnie wypowiadać się i głosować w danej sprawie, bez uszczerbku dla ust. 4.
4. Komisja i państwa członkowskie ściśle współpracują w trakcie negocjacji, w celu zapewnienia jednolitej reprezentacji Unii i jej państw członkowskich na forum międzynarodowym.
5. Komisja lub prezydencja zapewniają, by dokumenty odnoszące się do negocjacji były przekazywane państwom członkowskim w odpowiednim terminie. Przed każdym posiedzeniem negocjacyjnym i po nim w otwarty i przejrzysty sposób składają Radzie lub specjalnemu komitetowi sprawozdanie z wyniku negocjacji, a także – w stosownych przypadkach – w przedmiocie każdego problemu mogącego się pojawić w ich trakcie.

#### *Artykuł 2*

Niniejsza decyzja skierowana jest do Komisji”.

<sup>33</sup> Załącznik do decyzji w sposób następujący określa wytyczne negocjacyjne:

- „1. Komisja zapewni, by projekt konwencji w sprawie ochrony praw organizacji nadawczych złożony przez Radę Europy zawierał odpowiednie postanowienia, dzięki którym Unia [...] będzie się mogła stać umawiającą się stroną.



2. Komisja będzie prowadzić negocjacje w taki sposób, aby planowane postanowienia były zgodne z dyrektywą 2006/115[...], dyrektywą 2006/116[...], dyrektywą [...] 93/83[...] oraz dyrektywą 2001/29 [...], oraz zgodne z zobowiązaniami przyjętymi przez Unię [...] i jej państwa członkowskie w ramach porozumienia TRIPS [w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej] pod auspicjami WTO.
  3. Niniejsze wytyczne negocjacyjne mogą zostać zmienione stosownie do postępów poczynionych w trakcie negocjacji”.
- 34 Zgodnie z deklaracją dotyczącą przyjęcia zaskarżonej decyzji w trakcie trwania całej procedury, która doprowadziła do przyjęcia tej decyzji, Komisja utrzymywała, że Unia posiada wyłączną kompetencję w tej dziedzinie, i sprzeciwiała się przyjęciu „aktu hybrydowego”, jaki został przyjęty przez Radę i przedstawicieli rządów państw członkowskich.

### **Żądania stron i postępowanie przed Trybunałem**

- 35 Komisja żąda, aby Trybunał stwierdził nieważność zaskarżonej decyzji i obciążył Radę kosztami postępowania.
- 36 Rada wnosi o oddalenie skargi i obciążenie Komisji kosztami postępowania.
- 37 Postanowieniem Prezesa Trybunału z dnia 14 sierpnia 2012 r. Republika Czeska, Republika Federalna Niemiec, Królestwo Niderlandów, Rzeczpospolita Polska i Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej zostały dopuszczone jako interwenienci na poparcie żądań Rady, a Parlament Europejski został dopuszczony jako interwenient na poparcie żądań Komisji.

### **W przedmiocie skargi**

#### *W przedmiocie dopuszczalności*

- 38 Nie podnosząc formalnie zarzutu niedopuszczalności, Rada – popierana przez Republikę Federalną Niemiec i Królestwo Niderlandów – zwraca się do Trybunału o zbadanie, czy skarga, w części obejmującej decyzję przyjętą przez reprezentantów państw członkowskich występujących w charakterze przedstawicieli ich rządów, a nie w charakterze członków Rady, podlega kontroli sądowej Trybunału przewidzianej w art. 263 TFUE.
- 39 W tej kwestii należy przypomnieć, że wniesienie skargi o stwierdzenie nieważności musi być możliwe w stosunku do wszelkich przepisów wydanych przez instytucje, bez względu na ich formę czy charakter, które zmierzają do wywołania skutków prawnych (wyroki: Komisja/Rada, zwany „wyrokiem AETR”, 22/70, EU:C:1971:32, pkt 42; Parlament/Rada i Komisja, C-181/91 i C-248/91, EU:C:1993:271, pkt 13; a także Komisja/Rada C-27/04, EU:C:2004:436, pkt 44).
- 40 W niniejszej sprawie należy wskazać, że zaskarżona decyzja, która wywiera skutki prawne w stosunkach między Unią a jej państwami członkowskimi, jak również między instytucjami Unii, została przyjęta na podstawie art. 218 ust. 3 i 4 TFUE.
- 41 Ponadto, skoro zaskarżona decyzja porządkuje upoważnienia do prowadzenia negocjacji wydane z jednej strony Komisji, a z drugiej strony prezydencji Rady, to należy wysnuć stąd nieunikniony wniosek, że Rada uczestniczyła w wydaniu obu tych upoważnień. W związku z tym skarga jest dopuszczalna wobec całości zaskarżonej decyzji.

*Co do istoty*

- 42 Na poparcie skargi Komisja przedstawia cztery zarzuty.
- 43 Zarzut pierwszy dotyczy naruszenia art. 2 ust. 2 TFUE i art. 3 ust. 2 TFUE. Trzy pozostałe zarzuty, podniesione niezależnie od wyłącznego lub dzielonego charakteru kompetencji Unii w niniejszej sprawie, dotyczą odpowiednio: drugi – naruszenia procedur i przesłanek upoważnienia do negocjowania przez Unię umów międzynarodowych; trzeci – naruszenia zasad głosowania w Radzie przewidzianych w art. 218 ust. 8 TFUE; oraz czwarty – naruszenia celów określonych w traktatach FUE i UE oraz nieprzestrzegania zasady lojalnej współpracy, o której mowa w art. 13 TUE.

W przedmiocie zarzutu pierwszego

– Argumentacja stron

- 44 W ramach zarzutu pierwszego Komisja, wspierana przez Parlament, podnosi, że na podstawie orzecznictwa rozwijanego poczynając od wyroku AETR (EU:C:1971:32), skodyfikowanego obecnie w art. 3 ust. 2 TFUE, Unii przysługuje zewnętrzna kompetencja wyłączna, jeżeli, jak w niniejszej sprawie, zobowiązania międzynarodowe przynajmniej w znacznej części dotyczą dziedziny stosowania ustanowionych przez nią wspólnych zasad.
- 45 Po pierwsze, Komisja i Parlament podnoszą, że negocjacje w Radzie Europy dotyczące ochrony praw pokrewnych organizacji nadawczych będą się opierać w szczególności na dorobku Unii w tej dziedzinie. Omawiając poszczególne elementy wymienione w załączniku do memorandum z 2008 r., przedstawiają powody, dla których negocjacje te mogą mieć wpływ na wspólne zasady Unii w tej dziedzinie, w tym w sytuacji, gdy będą dotyczyły elementów, które zgodnie z memorandum będą wykraczać poza ten dorobek.
- 46 Komisja stwierdza, że kiedy pewien zbiór praw wprowadzanych stopniowo w prawie Unii osiąga, jak w niniejszej sprawie, zaawansowany poziom, i kiedy planowana umowa międzynarodowa ma na celu skonsolidować i co najwyżej w sposób marginalny zwiększyć ochronę zainteresowanych posiadaczy praw w ubocznych kwestiach, obecnie nieobjętych tym prawem, Unii powinna przysługiwać kompetencja wyłączna.
- 47 Po drugie, Komisja, wspierana w tej kwestii przez Parlament, podnosi, że Unia przyjęła pewien zbiór spójnych norm, wykraczających poza zwykłe wymogi minimalne, które regulują prawa pokrewne organizacji nadawczych w celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego. Okoliczność, że przepisy te nie stanowią pełnej harmonizacji i pozostawiają państwom członkowskim zadanie uregulowania określonych aspektów danej dziedziny, nie stoi jej zdaniem na przeszkodzie temu, by kompetencja Unii w tej dziedzinie miała charakter wyłączny.
- 48 Po trzecie, Komisja twierdzi, że prawa pokrewne organizacji nadawczych, w kształcie uregulowanym prawem Unii, wpisują się w spójny i zrównoważony zbiór norm w dziedzinie własności intelektualnej, mający na celu zachowanie jedności porządku prawnego Unii w tej materii. W takich okolicznościach oraz ze względu na istnienie ścisłego związku między prawami i działalnością organizacji nadawczych oraz prawami i działalnością innych posiadaczy praw własności intelektualnej każda zmiana w prawach jednych lub drugich może mieć wpływ na wykładnię i stosowanie prawa Unii jako całości.
- 49 Rada, popierana przez Republikę Czeską, Republikę Federalną Niemiec, Królestwo Niderlandów, Rzeczpospolitą Polską oraz Zjednoczone Królestwo, podnosi, że przyszła konwencja Rady Europy należy do dziedziny kompetencji dzielonych między Unię i państwa członkowskie, to jest do dziedziny rynku wewnętrznego, która zawiera w sobie ochronę własności intelektualnej. W konsekwencji w przyszłe negocjacje powinny być zaangażowane zarówno Unia, jak i państwa członkowskie, ściśle

współpracując ze sobą na wszystkich etapach tego procesu w celu zapewnienia jedności w reprezentowaniu Unii w stosunkach zewnętrznych. Na tym właśnie zdaniem Rady polega cel zaskarżonej decyzji.

- 50 Rada i wymienione państwa członkowskie podnoszą, że fakt, iż część – nawet istotna – planowanej umowy międzynarodowej należy do dziedziny objętej wspólnymi zasadami Unii, nie wystarcza, by wysnuć stąd wnioski o wyłącznym charakterze kompetencji zewnętrznej Unii do negocjowania tej umowy. Ich zdaniem do takiego wniosku można dojść jedynie po przeprowadzeniu dokładnej i konkretnej analizy charakteru i treści danych zasad Unii, a także stosunku między tymi zasadami a planowaną umową, która to analiza uwidoczniłaby, że umowa ta może mieć wpływ na rzeczony zasady lub może zmienić ich zakres.
- 51 Te same strony podnoszą też, że ostatni fragment zdania z art. 3 ust. 2 TFUE należy czytać w związku z Protokołem (nr 25) w sprawie wykonywania kompetencji dzielonych, załączonego do traktatów UE i FUE.
- 52 Rada, Królestwo Niderlandów oraz Zjednoczone Królestwo dodają, że zamiarem sygnatariuszy traktatu z Lizbony było skodyfikowanie, w ostatniej części zdania z art. 3 ust. 2 TFUE, orzecznictwa wypracowanego począwszy od wyroku AETR (EU:C:1971:32) i objaśnionego w opinii 1/03 (EU:C:2006:81) oraz odmowa ustanowienia kryterium „dziedziny, która jest już w znacznej mierze objęta wspólnymi uregulowaniami Unii”, zastosowanego przez Trybunał w szczególności w opinii 2/91 (EU:C:1993:106) oraz w wyroku Komisja/Dania (C-467/98, EU:C:2002:625).
- 53 W świetle tych ogólnych rozważań Rada, Republika Czeska, Republika Federalna Niemiec, Królestwo Niderlandów, Rzeczpospolita Polska i Zjednoczone Królestwo kwestionują posiadanie przez Unię zewnętrznej kompetencji wyłącznej w rozpatrywanej sprawie.
- 54 W tej kwestii, w pierwszej kolejności, strony te podnoszą, że przyszła konwencja Rady Europy może wykraczać poza istniejące uregulowanie Unii w trzech aspektach.
- 55 Po pierwsze, ta przyszła konwencja może ustanowić wyłączne prawo organizacji nadawczych w odniesieniu do publicznego udostępniania nadań poza miejscami dostępnymi publicznie za opłatą wstępu, w sytuacji braku przyznania w prawie Unii takiego prawa innym organizacjom.
- 56 Po drugie może ona regulować ochronę sygnałów przed ich publicznym nadaniem (zwanym dalej „sygnałami przed emisją”), podczas gdy taka ochrona nie jest przedmiotem żadnego przepisu prawa Unii. Prawa autorów do dzieł przyznane prawem Unii nie obejmują bowiem praw organizacji nadawczych do takich sygnałów.
- 57 Po trzecie negocjacje dotyczące przyszłej konwencji Rady Europy mogą dotyczyć wprowadzenia przepisów karnych służących spowodowaniu przestrzegania przedmiotowych praw, podczas gdy wspólne zasady Unii nie obejmują takich przepisów.
- 58 Rzeczpospolita Polska dodaje, że możliwe jest również, że ta przyszła konwencja wprowadzi szerszą definicję „organizacji nadawczej” niż ta, która istnieje w prawie Unii, a to w celu objęcia nią nadawców w Internecie lub w formie „simulcastingu”.
- 59 Podobnie jak Zjednoczone Królestwo Rzeczpospolita Polska podkreśla ponadto, że żadna wspólna zasada prawa Unii nie przyznaje obecnie organizacjom nadawczym wyłącznego prawa do retransmisji drogą przewodową.

- 60 Rada, Republika Czeska, Republika Federalna Niemiec i Zjednoczone Królestwo dodają, że przyznanie istnienia zewnętrznej kompetencji wyłącznej Unii mimo braku jej wspólnych zasad z tego powodu, że rozpatrywana umowa międzynarodowa jedynie w sposób marginalny rozszerzyłaby zbiór norm stopniowo wprowadzanych na poziomie Unii, doprowadziłoby do bezprawnego rozszerzenia zakresu zastosowania art. 3 ust. 2 TFUE i naruszałoby zasadę kompetencji powierzonych.
- 61 W drugiej kolejności Rada, Republika Czeska, Republika Federalna Niemiec, Królestwo Niderlandów, Rzeczpospolita Polska i Zjednoczone Królestwo podnoszą, że prawo Unii wprowadziło jedynie minimalną harmonizację na rzecz organizacji nadawczych, harmonizację fragmentaryczną i mającą charakter pomocniczy w stosunku do ochrony innych praw własności intelektualnej.
- 62 W trzeciej kolejności Rada, Rzeczpospolita Polska oraz Zjednoczone Królestwo twierdzą, że uregulowania Unii dotyczące praw autorskich i praw pokrewnych innych niż prawa organizacji nadawczych nie mają żadnego znaczenia dla oceny, czy w omawianej dziedzinie istnieją wspólne zasady Unii. W tej kwestii podkreślają fundamentalną różnicę, jaka istnieje – z historycznego punktu widzenia, jak również wzięwszy pod uwagę charakter i cel ochrony – między prawem autorskim a prawami tych organizacji.
- 63 W tych okolicznościach wzmocnienie ochrony przyznanej tym organizacjom nie może mieć wpływu na ogólną równowagę ochrony innych posiadaczy praw własności intelektualnej ani na wykonywanie tych praw przez tych innych posiadaczy.

– Ocena Trybunału

- 64 Zarzut pierwszy dotyczy zasadniczo naruszenia art. 3 ust. 2 TFUE.
- 65 Tytułem wstępu należy wskazać, że spośród poszczególnych przypadków zewnętrznej kompetencji wyłącznej Unii, jakie obejmuje to postanowienie, znaczenie dla sprawy ma wyłącznie przypadek ujęty w ostatnim fragmencie zdania tworzącego to postanowienie, odpowiadający sytuacji, gdy zawarcie umowy międzynarodowej „może wpływać na wspólne zasady lub zmieniać ich zakres”.
- 66 W tej kwestii należy podkreślić, że sformułowania użyte w tym ostatnim fragmencie zdania odpowiadają tym, którymi Trybunał, w pkt 22 wyroku AETR (EU:C:1971:32), zdefiniował charakter zobowiązań międzynarodowych, których państwa członkowskie nie mają prawa podejmować poza ramami instytucji Unii, jeżeli ustanowione zostały wspólne zasady Unii mające na celu realizację celów traktatu.
- 67 Sformułowania te należy w konsekwencji interpretować w świetle uściśleń zawartych przez Trybunał w wyroku AETR (EU:C:1971:32) i w orzecznictwie wypracowanym począwszy od tego wyroku.
- 68 Zgodnie z orzecznictwem Trybunału ryzyko naruszenia przez zobowiązania międzynarodowe wspólnych zasad Unii lub naruszenia ich zakresu, co uzasadnia istnienie wyłącznej kompetencji zewnętrznej Unii, istnieje wówczas, gdy zobowiązania te należą do dziedziny stosowania rzeczonych zasad (zob. podobnie wyroki AETR, EU:C:1971:32, pkt 30; Komisja/Dania, EU:C:2002:625, pkt 82).
- 69 Stwierdzenie istnienia takiego ryzyka nie zakłada całkowitej zgodności między dziedziną, jaką obejmują zobowiązania międzynarodowe, a dziedziną, jaką obejmują uregulowania Unii (zob., podobnie, opinia 1/03, EU:C:2006:81, pkt 126).
- 70 Jak Trybunał wielokrotnie podkreślał, zakres wspólnych zasad Unii może zostać naruszony lub zmieniony przez takie zobowiązania, jeżeli zobowiązania te należą do dziedziny, która jest już w znacznej mierze objęta takimi zasadami (opinia 2/91, EU:C:1993:106, pkt 25; wyrok Komisja/Dania, EU:C:2002:625, pkt 82; a także opinia 1/03, EU:C:2006:81, pkt 120, 126).



- 71 Ponadto państwa członkowskie nie mogą, poza ramami instytucji Unii, podjąć takich zobowiązań i to nawet przy braku ewentualnej sprzeczności między tymi zobowiązaniami i wspólnymi zasadami Unii (zob., podobnie, opinia 2/91, EU:C:1993:106, pkt 25, 26; a także wyrok Komisja/Dania, EU:C:2002:625, pkt 82).
- 72 Powyższej analizy nie podważa argumentacja Rady, Królestwa Niderlandów i Zjednoczonego Królestwa wywodzona z istnienia ich zdaniem, od dnia wejścia w życie traktatu z Lizbony, węższej koncepcji zewnętrznej kompetencji Unii.
- 73 Protokół (nr 25) w sprawie wykonywania kompetencji dzielonych, przytoczony na poparcie tej argumentacji, którego jedyny artykuł stanowi, że „jeżeli Unia prowadzi działania w pewnej dziedzinie, zakres wykonywania tych kompetencji obejmuje wyłącznie elementy regulowane przedmiotowym aktem Unii, w związku z czym nie obejmuje całej dziedziny”, dotyczy bowiem wyłącznie, jak wynika z jego brzmienia, art. 2 ust. 2 TFUE, a nie art. 3 ust. 2 TFUE. Służy on zatem uściśleniu zakresu wykonywania przez Unię kompetencji dzielonej z państwami członkowskimi, powierzonej jej w traktatach, a nie ograniczeniu zakresu wyłącznej kompetencji zewnętrznej Unii w sytuacjach wskazanych w art. 3 ust. 2 TFUE, objaśnionym w orzecznictwie, które Trybunał przypomniał powyżej.
- 74 Mimo to należy przypomnieć, że skoro Unia posiada jedynie kompetencje powierzone, to istnienie danej kompetencji, zwłaszcza gdy ma charakter wyłączny, powinno znaleźć uzasadnienie we wnioskach płynących z konkretnej analizy relacji istniejących między przewidywaną umową międzynarodową a obowiązującym prawem Unii, z której będzie wynikać, że taka umowa może naruszyć wspólne zasady Unii lub zmienić ich zakres (zob., podobnie, opinia 1/03, EU:C:2006:81, pkt 124).
- 75 Zgodnie z zasadą kompetencji powierzonych wyrażoną w art. 5 ust. 1 i 2 TUE, dla celów przeprowadzenia takiej analizy zainteresowana strona powinna przedstawić okoliczności pozwalające na wykazanie wyłącznego charakteru kompetencji zewnętrznej Unii, na który zamierza się powołać.
- 76 W niniejszej sprawie należy przede wszystkim wskazać, że zaskarżona decyzja w żaden sposób nie precyzuje treści negocjacji dotyczących przyszłej konwencji Rady Europy o ochronie praw organizacji nadawczych. Nie wskazuje też tych elementów negocjacji, które – zgodnie z jej art. 1 ust. 1 – należą do kompetencji Unii oraz tych, które – zgodnie z jej art. 1 ust. 3 – należą do kompetencji państw członkowskich.
- 77 W tych okolicznościach – w odniesieniu do treści zamierzonych negocjacji – należy dla celów niniejszej analizy uwzględnić zalecenie z 2002 r., memorandum z 2008 r. oraz sprawozdanie z 2010 r., które to dokumenty zostały załączone przez Komisję do akt sprawy na poparcie jej zarzutu pierwszego, a żadna ze stron nie zakwestionowała faktu, iż zawierają one najnowsze wskazówki mające w tej kwestii znaczenie.
- 78 Jeżeli chodzi o dziedzinę, której dotyczy niniejsza sprawa, to te dokumenty Rady Europy wskazują, że sporne negocjacje mają na celu przyjęcie konwencji dotyczącej ochrony praw pokrewnych organizacji nadawczych.
- 79 Jak wynika z dyrektyw 93/83, 2001/29, 2004/48, 2006/115 i 2006/116, rzeczony prawa są w prawie Unii objęte zharmonizowanymi ramami prawnymi, które mają na celu między innymi zapewnić prawidłowe funkcjonowanie rynku wewnętrznego i które, poprzez wchłonięcie pewnej liczby zmian związanych z wyzwaniem technologicznymi, nowym środowiskiem cyfrowym i rozwojem społeczeństwa informacyjnego, wprowadziły system oferujący organizacjom nadawczym, w odniesieniu do ich nadań, jednolitą ochronę na wysokim poziomie.
- 80 Wynika stąd, że ochrona praw pokrewnych tych organizacji będąca przedmiotem negocjacji Rady Europy, powinna być postrzegana jako dziedzina mająca znaczenie dla potrzeb niniejszej analizy.

- 81 Okoliczność, że rzezone zharmonizowane ramy prawne zostały wdrożone w drodze różnych instrumentów prawnych, regulujących również inne prawa własności intelektualnej, nie może podważyć zasadności takiego stanowiska.
- 82 Ocena istnienia ryzyka naruszenia przez zobowiązania międzynarodowe wspólnych zasad Unii lub zmiany ich zakresu nie może zależeć od sztucznego rozróżnienia przeprowadzonego na podstawie obecności lub braku takich zasad w jednym tylko instrumencie prawa Unii.
- 83 I tak, w szczególności, w pkt 27 i 29 wyroku Komisja/Francja (C-239/03, EU:C:2004:598), Trybunał uznał ochronę wód przed zanieczyszczeniem, będącą przedmiotem rozpatrywanej w sprawie zakończonej tamtym wyrokiem umowy międzynarodowej, za „dziedzinę”, niezależnie od faktu, że istotne uregulowania prawa Unii były zawarte w różnych instrumentach prawnych.
- 84 Po sprecyzowaniu w ten sposób danej dziedziny należy wskazać, że stosownie do różnych fragmentów memorandum z 2008 r., to jest jego pkt 49, 52, 57 i 78, rozpatrywana konwencja Rady Europy powinna opierać się na dorobku Unii, do którego w znacznej mierze należy materialne prawo własności intelektualnej, między innymi prawo dotyczące organizacji nadawczych.
- 85 Jak przyznają Rada i popierające ją państwa członkowskie, wiele elementów planowanych negocjacji, które zostały wymienione w wykazie załączonym do memorandum z 2008 r., jest już rzeczywiście objętych wspólnymi zasadami Unii.
- 86 Co się tyczy, po pierwsze, elementów wymienionych w tytule I tego wykazu, to Rzeczpospolita Polska twierdzi wprawdzie, że pojęcie „organizacji nadawczej” może być dla potrzeb przyszłej konwencji zdefiniowane szeroko, obejmując też nadawców w Internecie lub w formie „simulcastingu”.
- 87 Jednak niezależnie od kwestii, czy w kontekście nowych technologii cyfrowych odniesienie do nadawania przewodowego lub bezprzewodowego, figurujące w art. 2 i art. 3 ust. 2 lit. d) dyrektywy 2001/29, w art. 7 ust. 2 i art. 9 ust. 1 lit. d) dyrektywy 2006/115, a także w art. 3 ust. 4 dyrektywy 2006/116, pozwala na objęcie nim takich nadawców w kontekście zakresu zastosowania wspólnych zasad Unii w rozpatrywanej dziedzinie, pozostaje w każdym razie niezaprzeczone, że – jak podnosi Komisja – negocjacje zmierzające w ten czy inny sposób do objęcia tych nadawców zakresem zastosowania przyszłej konwencji Rady Europy, w szczególności poprzez przyjęcie dla celów tej konwencji definicji „organizacji nadawczej” w sposób „technologicznie neutralny”, co sugeruje pkt 13 sprawozdania z 2010 r., miałyby transwersalny wpływ na zakres ogółu wspólnych zasad Unii dotyczących ochrony praw pokrewnych takich organizacji.
- 88 Co się tyczy, po drugie, elementów wymienionych w tytule II wykazu figurującego w załączniku do memorandum z 2008 r., to poza sporem między stronami pozostaje fakt, że elementy dotyczące prawa utrwalania, prawa do zwielokrotniania, prawa do publicznego udostępniania, prawa rozpowszechniania, ograniczeń tych praw i wyjątków od nich, okresu ochrony tych praw, obowiązków w odniesieniu do środków technologicznych oraz obowiązków dotyczących informacji o zarządzaniu prawami, wchodzą w zakres wspólnych zasad Unii oraz że negocjacje dotyczące tych elementów będą mogły naruszać lub zmieniać zakres tych wspólnych zasad.
- 89 Brak jest natomiast zgody co do czterech elementów wymienionych w tym tytule II, to jest prawa do retransmitowania, prawa do publicznego komunikowania, ochrony sygnału przed emisją oraz przestrzegania praw pokrewnych organizacji nadawczych.
- 90 Jeżeli chodzi, po pierwsze, o prawo do retransmitowania, to Rzeczpospolita Polska i Zjednoczone Królestwo podnoszą, że w prawie Unii przeprowadzono jedynie minimalną harmonizację, ponieważ prawo to obejmuje wyłącznie, zgodnie z art. 8 ust. 3 dyrektywy 2006/115, retransmitowanie drogą



bezprowadową. Tymczasem sporne negocjacje mogą doprowadzić do wprowadzenia, na rzecz organizacji nadawczych, wyłącznego prawa retransmitowania również drogą przewodową, w szczególności przez Internet.

- 91 W tej kwestii należy wskazać, że art. 8 ust. 3 dyrektywy 2006/115 nie dotyczy sytuacji porównywalnej z tą, o której mowa w pkt 18 i 21 opinii 2/91 (EU:C:1993:106), w której Trybunał nie uznał istnienia kompetencji wyłącznej Unii z powodu minimalnego charakteru wymagań zawartych zarówno w przepisach Unii, jak i rozpatrywanej konwencji międzynarodowej. Przepis ten przyznaje bowiem prawo do retransmisji w prawie Unii precyzyjny zakres materialny, zawężając je do retransmisji drogą bezprzewodową.
- 92 Jak twierdzi Komisja, negocjacje Rady Europy, które, jak sugeruje pkt 54 memorandum z 2008 r., mają zmierzać do rozszerzenia tego prawa na retransmisję drogą przewodową lub przez Internet, mogą zmienić zakres wspólnych zasad Unii w dziedzinie prawa do retransmisji.
- 93 Ponadto, jak podkreśla również Komisja, prawo organizacji nadawczych w dziedzinie retransmisji drogą przewodową jest już w części objęte, jako takie, wspólnymi zasadami Unii, a to z powodu współdziałania różnych praw własności intelektualnej tych organizacji uregulowanych prawem Unii. Jak bowiem Trybunał orzekł w wyroku *ITV Broadcasting i in.* (C-607/11, EU:C:2013:147), wyłączne prawo do publicznego udostępniania, przysługujące na podstawie art. 3 ust. 1 dyrektywy 2001/29 organizacjom nadawczym w systemie naziemnego przekazu telewizyjnego do ich nadań chronionych prawem autorskim obejmuje wyłączne prawo do zezwolenia na publiczne udostępnianie, za pośrednictwem Internetu, tych utworów przez inne organizacje lub do jego zabrania.
- 94 Jeżeli chodzi, po drugie, o prawo publicznego komunikowania, to Rada i niektóre z popierających ją państw członkowskich podnoszą, że sporne negocjacje mogą wykraczać poza dorobek Unii poprzez rozszerzenie zakresu tego prawa, inaczej niż w art. 8 ust. 3 dyrektywy 2006/115, poza miejsca dostępne publicznie za opłatą wstępu.
- 95 W tej kwestii należy jednak śladem Komisji stwierdzić, że ani memorandum z 2008 r., ani sprawozdanie z 2010 r. nie zawierają tego rodzaju wskazówki, a jednocześnie Rada i popierające ją państwa członkowskie nie przedstawiły żadnego dowodu lub informacji na poparcie swych twierdzeń.
- 96 Natomiast zgodnie z brzmieniem zalecenia z 2002 r., a w szczególności pkt f) załączonej do niego rubryki „Prawa, które należy przyznać”, jak również zgodnie z pkt 24 uzasadnienia tego zalecenia, zakres prawa do publicznego komunikowania ma stanowić odwzorowanie zakresu przewidzianego w art. 13 lit. d) konwencji rzymskiej i ograniczonego do miejsc publicznie dostępnych za opłatą wstępu.
- 97 Co się tyczy, po trzecie, ochrony sygnału przed emisją, to Rada i niektóre z popierających ją państw członkowskich niewątpliwie słusznie zauważają, że organizacje nadawcze nie korzystają na podstawie obowiązującego prawa Unii z ochrony dotyczącej tych sygnałów jako takich, podczas gdy zgodnie z brzmieniem pkt 41–43 oraz 54 memorandum z 2008 r. oraz pkt 14 sprawozdania z 2010 r. sporne negocjacje mogą doprowadzić do ustanowienia takiej ochrony z uwagi na podatność takich sygnałów na nieuprawnione wejście w posiadanie lub wykorzystanie.
- 98 Jednak, jak wskazuje Komisja, bezsporne jest, że jedno z rozwiązań, które zgodnie z pkt 43 memorandum z 2008 r. można wziąć pod uwagę, to jest rozszerzenie pojęcia „nadania” na sygnały przed emisją w taki sposób, by włączyć te ostatnie w zakres zastosowania ochrony różnych praw przyznanych organizacjom nadawczym, będzie mogło zmienić w sposób transwersalny zakres wspólnych zasad Unii w rozpatrywanej dziedzinie.

- 99 Jeżeli chodzi o inne możliwe rozwiązania, o których wspomniano przed Trybunałem, takie jak instytucja ochrony prawnej *sui generis* sygnałów przed emisją lub stosowanie do nich przepisów dotyczących ochrony środków technicznych, to należy stwierdzić, że wobec braku wzmianki o nich w memorandum z 2008 r. lub w sprawozdaniu z 2010 r., a także wobec braku przytoczenia przez Radę i interweniujące państwa członkowskie jakichkolwiek elementów na poparcie ich twierdzeń, rozwiązania te wydają się na obecnym etapie hipotetyczne, a zatem nie mogą być brane pod uwagę w celu wykazania, czy kompetencja Unii w niniejszej sprawie ma charakter wyłączny czy dzielony.
- 100 Co się tyczy, po czwarte, przestrzegania praw pokrewnych organizacji nadawczych, to Rada i część popierających ją państw członkowskich – nie kwestionując faktu, że sankcje i środki naprawcze w razie naruszenia tych praw są w prawie Unii uregulowane w art. 8 dyrektywy 2001/29 oraz w zbiorze wspólnych zasad zawartych w dyrektywie 2004/48 – podnoszą jednak, że sporne negocjacje mogą doprowadzić do wprowadzenia, w odróżnieniu od uregulowania Unii, obowiązku przyjęcia sankcji karnych na wypadek takich naruszeń.
- 101 Należy jednak wzorem Komisji stwierdzić, że ani memorandum z 2008 r., ani sprawozdanie z 2010 r. nie zawierają tego rodzaju wskazówki, a twierdzenia przytoczone w punkcie poprzedzającym nie zostały wzmocnione żadnym elementem mającym związek z przysłymi negocjacjami w Radzie Europy.
- 102 Z powyższej analizy wynika, że treść negocjacji dotyczących Konwencji Rady Europy o ochronie praw organizacji nadawczych, w kształcie zakreślonym zaleceniem z 2002 r. i sprawozdaniem z 2010 r., należy do dziedziny, która w znacznej mierze uregulowana jest przepisami prawa Unii oraz że negocjacje te mogą naruszyć wspólne zasady Unii lub zmienić ich zakres. Tym samym rzeszone negocjacje podlegają wyłącznej kompetencji Unii.
- 103 Wnika stąd, że zaskarżona decyzja została wydana z naruszeniem art. 3 ust. 2 TFUE.

W przedmiocie zarzutów od drugiego do czwartego

- 104 Skoro zarzut pierwszy jest zasadny, należy stwierdzić nieważność zaskarżonej decyzji bez konieczności badania pozostałych zarzutów przytoczonych przez Komisję na poparcie jej skargi.

### **W przedmiocie kosztów**

- 105 Zgodnie z art. 138 § 1 regulaminu postępowania przed Trybunałem kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ Komisja wniosła o obciążenie Rady kosztami postępowania, a ta przegrała sprawę, należy obciążyć ją kosztami postępowania. Na podstawie art. 140 § 1 regulaminu postępowania, zgodnie z którym państwa członkowskie i instytucje interweniujące w sprawie pokrywają własne koszty, Republika Czeska, Republika Federalna Niemiec, Królestwo Niderlandów, Rzeczpospolita Polska, Zjednoczone Królestwo oraz Parlament pokrywają własne koszty.

Z powyższych względów Trybunał (wielka izba) orzeka, co następuje:

- 1) **Stwierdza się nieważność decyzji Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie z dnia 19 grudnia 2011 r. w sprawie uczestnictwa Unii Europejskiej i jej państw członkowskich w negocjacjach dotyczących Konwencji Rady Europy o ochronie praw organizacji nadawczych.**
- 2) **Rada Unii Europejskiej zostaje obciążona kosztami postępowania.**

- 3) Republika Czeska, Republika Federalna Niemiec, Królestwo Niderlandów, Rzeczpospolita Polska, Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej oraz Parlament Europejski pokrywają własne koszty.**

Podpisy